

متن توافق نهایی بدون ضمیمه

متن کامل برنامه جامع اقدام مشترک (جمع بندی مذاکرات ایران و ۵+۱) از سوی مسئولان وزارت امور خارجه در اختیار رسانه ها قرار گرفت. سه شنبه ۱۸:۴۶ - ۹۴/۰۴/۲۳

در متن انگلیسی یک صفحه تحت عنوان PREFACE وجود دارد که در متن ترجمه منعکس نشده است!

مقدمه و مفاد عمومی

جمهوری اسلامی ایران و **گروه ۵+۱** (چین، فرانسه، آلمان، فدراسیون روسیه، انگلیس و ایالات متحده، و نماینده عالی اتحادیه اروپایی در امور خارجی و سیاست امنیتی)، در مورد این برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) تصمیم گیری کردند. این برجام بازتاب یک فرآیند گام به گام بوده و مشتمل بر تکالیف متقابل به نحو مندرج در این سند و پیوست‌های آن می‌باشد که قرار است توسط شورای امنیت مورد تأیید قرار گیرد.

اجرای کامل این برجام موجب حصول اطمینان از ماهیت صرفاً صلح آمیز برنامه هسته‌ای ایران

خواهد شد.

ایران مجدداً تأیید می‌کند که **هیچگاه** و **تحت هیچ شرایطی** در پی سلاح‌های هسته‌ای، تولید و یا به دست آوردن آنها نخواهد بود.

اجرای موفقیت آمیز این برجام ایران را **قادر خواهد** کرد تا به طور کامل **حق خود بر انرژی**

هسته‌ای جهت **مقاصد صلح آمیز** را طبق مواد ذیربط معاهده عدم اشاعه هسته‌ای و همسو با تعهداتش در آن سند استیفاء کند و در نتیجه با **برنامه هسته‌ای ایران** همچون برنامه هر دولت دیگر غیر دارنده سلاح‌های هسته‌ای عضو معاهده **عدم اشاعه رفتار خواهد شد.**

این برجام موجب **لغو جامع کلیه** تحریم‌های شورای امنیت سازمان ملل متحد و همچنین تحریم‌های چندجانبه و ملی **مرتبط با برنامه هسته‌ای** ایران و نیز شامل **گام‌هایی** برای **ایجاد دسترسی** در حوزه‌های **تجارت، فناوری، مالی و انرژی** خواهد شد.

گروه ۵+۱ و ایران مجدداً بر تعهد خود نسبت به اهداف و اصول ملل متحد به نحو مندرج در منشور سازمان ملل متحد تأکید می‌کنند.

گروه ۵+۱ و ایران اذعان می‌کنند که معاهده عدم اشاعه هسته‌ای کماکان مبنای اساسی رژیم عدم اشاعه هسته‌ای و رکن بنیادین پیگیری خلع سلاح هسته‌ای و استفاده‌های صلح آمیز از انرژی هسته‌ای می‌باشد.

گروه ۵+۱ و ایران بر عهده می‌گیرند که این برجام را با **حسن نیت** و در فضایی سازنده، بر مبنای احترام متقابل اجرا کنند، و از هرگونه اقدام مغایر با نص، روح و هدف این برجام خودداری کنند.

گروه ۵+۱ از تحمیل الزامات مقرراتی و آئین نامه‌ای **تبعیض آمیز**، به جایگزینی تحریم‌ها و اقدامات محدودیت سازی که مشمول این برجام می‌شوند، خودداری خواهند ورزید.

این برجام بر پایه اجرای برنامه اقدام مشترک (توافق ژنو) که در تاریخ ۳ آذرماه ۱۳۹۲ در ژنو مورد توافق قرار گرفت، استوار می‌شود.

کمیسیون مشترکی متشکل از گروه ۵+۱ و ایران به منظور **نظارت** بر **اجرای این برجام** تشکیل خواهد شد و وظایف پیش بینی شده در این برجام را ایفا خواهد کرد.

کمیسیون مشترک به موضوعات ناشی از اجرای این برجام رسیدگی کرده و مطابق با مفادی که در پیوست مربوطه شرح داده شده است، عمل خواهد کرد.

از **آژانس بین‌المللی** انرژی اتمی خواسته خواهد شد تا نسبت به اقدامات **داوطلبانه** مرتبط با هسته‌ای به نحو مورد توافق در این برجام، **نظارت و راستی آزمایی** کند.

از آژانس درخواست خواهد شد که به طور منظم به شورای حکام و آنگونه که در این برجام مقرر شده است به شورای امنیت اطلاع رسانی کند.

کلیه قواعد و مقررات مربوطه آژانس در خصوص **حفاظت از اطلاعات** توسط کلیه طرف‌های دخیل به طور **کامل رعایت خواهد شد.**

قابل تحسین:

کلیه مفاد و اقدامات مندرج در این برجام صرفاً برای اجرای آن بین گروه ۵+۱ و ایران می‌باشد و نمی‌بایست به منزله ایجاد رویه برای هیچ دولت دیگری، یا برای اصول بنیادین حقوق بین‌الملل و حقوق و تعهدات وفق معاهده عدم اشاعه هسته‌ای و سایر اسناد مربوطه و همچنین اصول و رویه‌های شناخته شده بین‌المللی تلقی شود.

به جزئیات فنی اجرای این برجام در پیوست‌های این سند پرداخته می‌شود.

اتحادیه اروپایی، کشورهای گروه ۵+۱ و ایران در چارچوب این برجام، به **نحو مقتضی** در زمینه مصارف صلح آمیز انرژی هسته‌ای **همکاری کرده** و در طرح‌های مربوط به همکاری‌های هسته‌ای صلح آمیز که مشترکاً توسط طرفین تعیین می‌شوند، از جمله از طریق مشارکت آژانس، تعامل خواهند کرد.

گروه ۵+۱ پیش نویس قطعنامه‌ای تایید کننده این برجام را برای تصویب به شورای امنیت ارائه خواهد کرد که تاکید می‌کند، انعقاد این برجام نشانگر یک دگرگونی بنیادین در بررسی این موضوع توسط شورای امنیت بوده و تمایل شورا برای برقراری یک رابطه جدید با ایران را اعلام می‌کند.

این قطعنامه شورای امنیت، همچنین **لغو تمامی مفاد** وضع شده وفق قطعنامه‌های قبلی شورای امنیت از روز اجرا، **ایجاد برخی محدودیت‌های خاص** و **خاتمه بررسی موضوع هسته‌ای ایران توسط شورای امنیت** سازمان ملل **۱۰ سال** پس از **روز توافق** برجام را مقرر خواهد کرد.

مفاد پیش بینی شده در این برجام برای دوره‌های زمانی مربوطه به شرحی که خواهد آمد و جزئیات آن در پیوست‌ها ذکر شده است، اجرا خواهد شد.

گروه ۵+۱ و ایران هر دو سال یک بار، یا در صورت نیاز زودتر، به منظور بازنگری و ارزیابی پیشرفت صورت گرفته و **اتخاذ تصمیمات مقتضی با اجماع**، در سطح وزیر دیدار خواهند کرد.

ایران و گروه ۵+۱ اقدامات **داوطلبانه** زیر را در چارچوب زمانی که جزئیات آن در این برجام و پیوست‌های آن تشریح شده است، اتخاذ خواهند کرد:

هسته‌ای

الف - غنی‌سازی، تحقیق و توسعه غنی‌سازی، ذخایر

چشم انداز کلی

طرح بلندمدت ایران شامل برخی **محدودیت‌های مورد توافق** در مورد همه فعالیت‌های غنی‌سازی اورانیوم و فعالیت‌های مرتبط با غنی‌سازی اورانیوم، از جمله برخی محدودیت‌های مشخص در برخی فعالیت‌های خاص تحقیق و توسعه، برای **هشت سال** نخست و به دنبال آن، با یک ضرباهنگ معقول، **تکامل تدریجی** به سمت مرحله بعدی فعالیت‌های غنی‌سازی ایران برای اهداف **منحصراً صلح آمیز**، به نحو موصوف در پیوست ۱ خواهد بود.

ایران به تعهد **داوطلبانه** خود، به نحو شرح داده شده در برنامه بلندمدت غنی سازی و تحقیق و توسعه غنی سازی خود که به عنوان بخشی از اعلامیه اولیه ایران برای پروتکل الحاقی ارائه خواهد شد، پایبند خواهد بود.

ظرفیت غنی سازی

ایران، در **۱۰ سال** آغاز به از **رده خارج کردن** سانتریفیوژهای **IR-۱** خود خواهد کرد.

طی این دوره، ایران ظرفیت غنی سازی خود در نظنز را حداکثر تا ظرفیت غنی سازی اورانیوم تعداد **۵۰۶۰** سانتریفیوژ IR-۱ نصب شده نگه خواهد داشت.

سانتریفیوژهای اضافی و زیرساخت‌های غنی سازی مربوطه در نظنز تحت نظارت مستمر آژانس به نحو مشروح در پیوست ۱ انبار خواهد شد.

تحقیق و توسعه

ایران تحقیق و توسعه غنی سازی را به شیوه‌ای که به **انباشت اورانیوم غنی شده منتج نشود**، ادامه خواهد داد.

تحقیق و توسعه غنی سازی ایران با اورانیوم برای مدت **۱۰** سال شامل صرفاً ماشین‌های IR-۴، IR-۵، IR-۶ و IR-۸ به نحو تشریح شده در پیوست ۱ خواهد بود

و ایران به نحو مشخص شده در پیوست یک در سایر فناوری‌های جداسازی ایزوتوپ برای غنی سازی اورانیوم وارد نخواهد شد.

ایران به تست دستگاه‌های IR-۶ و IR-۸ ادامه خواهد داد و **در میانه سال هشتم، تست تا سی دستگاه ماشین IR-۶ و IR-۸ را به نحو مشخص شده** در پیوست ۱ آغاز خواهد کرد.

ساخت سانتریفیوژ

همچنان که ایران سانتریفیوژهای IR-۱ را از رده خارج می‌کند، به جز نحوه مندرج در پیوست ۱ اقدام به ساخت یا سرهم کردن سانتریفیوژ نخواهد کرد و

سانتریفیوژهای از کار افتاده را با نوع مشابه جایگزین خواهد کرد.

ایران تولید دستگاه‌های سانتریفیوژ پیشرفته را صرفاً برای فعالیت‌های مشخص شده در این برجام صورت خواهد داد.

از پایان سال هشتم و به نحو مندرج در پیوست ۱، ایران آغاز به ساخت **تعداد مورد توافقی** از دستگاه‌های سانتریفیوژ IR-۶ و IR-۸ **بدون روتورز** کرده و تمامی دستگاه‌های تولید شده را در نطنز، **تا زمانی که بر اساس برنامه بلندمدت ایران مورد نیاز واقع شوند**، تحت نظارت مستمر آژانس **انبار خواهد کرد**.

محل و سطح غنی سازی

ایران بر اساس برنامه بلندمدت خود، **برای ۱۵ سال**، فعالیت‌های **مرتبط با غنی سازی اورانیوم**، از جمله **تحقیق و توسعه** تحت نظارت پادمانی خود را **صرفاً** در تاسیسات غنی سازی **نطنز** انجام خواهد داد، **سطح** غنی سازی اورانیوم خود را تا سقف **۳/۶۷** درصد نگه خواهد داشت، و **در فردو**، از هرگونه غنی سازی اورانیوم و تحقیق و توسعه غنی سازی اورانیوم و از نگاهداری هرگونه مواد شکافت پذیر خودداری خواهد ورزید .

فردو

ایران تاسیسات فردو را به یک مرکز هسته‌ای، فیزیک و فنآوری **تبدیل** خواهد کرد. **همکاری بین‌المللی** از جمله به شکل سرمایه گذاری‌های مشترک علمی در حوزه‌های **تحقیقاتی** مورد توافق ایجاد خواهد شد.

۱۰۴۴ ماشین IR-۱ در قالب ۶ آبشار در یک بال در تاسیسات فردو **باقی خواهد ماند**. **دو عدد از این آبشارها** به همراه زیرساخت‌های مربوطه **بدون اورانیوم** به **چرخش ادامه** خواهد داد و از جمله از طریق اصلاح مقتضی زیرساخت‌ها، برای تولید ایزوتوپ‌های پایدار منتقل خواهد شد. **چهار آبشار** دیگر به همراه کلیه زیرساخت‌های مربوطه به صورت **ساکن باقی** خواهند ماند.

کلیه سانتریفیوژهای دیگر و زیرساخت‌های مرتبط با غنی سازی جمع آوری و تحت نظارت مستمر آژانس به نحو مشخص شده در پیوست ۱ **انبار خواهد شد**.

ذخیره غنی سازی

طی این **مدت پانزده سال** و همچنان که ایران به طور تدریجی به سمت رسیدن به استانداردهای بین‌المللی کیفیت برای سوخت تولیدی در ایران حرکت می‌کند، **ذخایر اورانیوم خود را به ۳۰۰ کیلوگرم** هگزافلوراید اورانیوم غنی شده تا ۳/۶۷ درصد یا معادل آن در سایر اشکال شیمیایی محدود خواهد کرد.

مقادیر اضافه بر این میزان بر اساس قیمت‌های بین‌المللی و در عوض دریافت هگزافلوراید اورانیوم طبیعی تحویل داده شده به ایران، به **فروش رسیده** و به خریدار بین‌المللی تحویل داده خواهد شد، **یا** به سطح اورانیوم طبیعی **رقیق خواهد شد**.

اورانیوم غنی شده موجود در مجتمع‌های سوخت تولید شده از روسیه یا سایر منابع، برای استفاده در راکتورهای هسته‌ای ایران، اگر شرایط مندرج در پیوست ۱ را دارا باشد، در زمره این ۳۰۰ کیلوگرم ذخیره UF_6 فوق‌الذکر محاسبه نخواهد شد.

کمیسیون مشترک از **کمک به ایران**، از جمله به **نحو مقتضی** از طریق همکاری‌های فنی آژانس، **حمایت خواهد کرد** تا سوخت هسته‌ای تولید شده توسط ایران حائز استانداردهای کیفی بین‌المللی شود.

کلیه اکسید اورانیوم باقی مانده غنی شده بین **۵ تا ۲۰ درصد** به منظور استفاده در راکتور تحقیقاتی تهران به **سوخت تبدیل** خواهد شد.

هر گونه **سوخت** اضافی مورد نیاز **راکتور تحقیقاتی** تهران، با **نرخ بازارهای بین‌المللی** در دسترس ایران قرار خواهد گرفت.

ب- اراک، آب سنگین، باز-فرآوری

ایران مبادرت به باز طراحی و بازساخت یک راکتور تحقیقاتی آب سنگین مدرنیزه شده در اراک بر اساس طراحی اولیه مورد توافق و در قالب یک همکاری بین‌المللی که طراحی نهایی آن را نیز تصدیق خواهد کرد، که با استفاده از سوخت غنی شده تا **۳,۶۷** درصد فعالیت خواهد کرد.

این راکتور تحقیقات هسته‌ای صلح آمیز و تولید رادیو ایزوتوپ برای مقاصد پزشکی و صنعتی را پشتیبانی خواهد کرد.

راکتور باز-طراحی شده و بازسازی شده اراک پلوتونیوم در سطح تسلیحاتی تولید نخواهد کرد.

کلیه فعالیت‌ها برای باز طراحی و ساخت مجتمع‌های سوخت برای راکتور باز طراحی شده، بجز برای نخستین بارگذاری سوخت، در ایران انجام خواهد گرفت.

همه سوخت مصرف شده در اراک برای دوره عمر راکتور به خارج از ایران منتقل خواهد شد.

این مشارکت بین‌المللی مشتمل بر کشورهای مشارکت کننده گروه ۵+۱، ایران و سایر کشورهایی که طرفین ممکن است مشترکاً تعیین کنند، خواهد بود. ایران به عنوان مالک و مدیر پروژه، نقش راهبری را ایفا خواهد کرد و

گروه ۵+۱ و ایران قبل از روز اجرای توافق، یک سند رسمی که مسئولیت‌هایی که اعضای ۵+۱ بر عهده خواهند گرفت را مشخص خواهد کرد، منعقد می‌کند.

ایران **برنامه دارد** که با همکاری گسترده‌تر بین‌المللی شامل تضمین عرضه سوخت، همگام با روندهای پیشرفت فناوری بین‌المللی در اتماء **بر آب سبک** برای راکتورهای تحقیقاتی و تولید برق آینده خود، حرکت کند.

به **مدت ۱۵ سال**، راکتور آب سنگین دیگر یا **انباشت آب سنگین** در ایران نخواهد بود.

همه **آب سنگین اضافی** برای صادرات در بازارهای بین‌المللی **عرضه خواهد شد.**

ایران قصد دارد همه سوخت مصرف شده کلیه راکتورهای هسته‌ای تحقیقاتی و قدرتی فعلی و آینده خود را برای پسمانداری یا اقدامات بعدی، **آنگونه که در قراردادهایی که به نحو صحیح با طرف دریافت کننده منعقد خواهد شد، از کشور خارج کند.**

به جز فعالیت‌های **جداسازی** با هدف تولید رادیوایزوتوپ‌های پزشکی و صنعتی از نمونه‌های تابش دیده اورانیوم غنی شده، ایران به **مدت ۱۵ سال** وارد **بازفرآوری یا ساخت تاسیسات قادر** به بازفرآوری سوخت مصرفی، یا فعالیت‌های تحقیق و توسعه بازفرآوری که منتج به ایجاد قابلیت بازفرآوری سوخت مصرفی شود، نشده **و پس از این مدت نیز قصد چنین کاری را ندارد.**

ج. شفافیت و اقدامات اعتمادساز

ایران، منطبق با اختیارات مربوطه رئیس جمهور و مجلس (پارلمان)، وفق ماده ۱۷ (ب) پروتکل الحاقی به موافقتنامه جامع پادمان خود، این پروتکل را **به صورت موقتی اجراء و اقدام به تصویب آن در** چارچوب زمانی پیش بینی شده در پیوست ۵ کرده، و کد ۳/۱ اصلاحی ترتیبات فرعی بر موافقتنامه پادمان خود را به طور کامل اجرا خواهد کرد.

ایران «نقشه راه برای رفع ابهام از **مسائل** مورد اختلاف **حال و گذشته**» مورد توافق با آژانس، شامل ترتیباتی برای پرداختن به مسائل مورد نگرانی حال و گذشته مربوط به برنامه هسته‌ای ایران مندرج در ضمیمه گزارش مورخ ۸ نوامبر ۲۰۱۱ آژانس (GOV/۲۰۱۱/۶۵)، را کاملاً اجرا خواهد کرد.

اجرای کامل فعالیت‌هایی که ایران بر اساس این نقشه راه برعهده می‌گیرد تا ۱۵ اکتبر ۲۰۱۵ (۲۳ مهر ۹۴) تکمیل خواهد شد و متعاقباً مدیرکل تا ۱۵ دسامبر ۲۰۱۵ (۲۴ آذر ۹۴) **ارزیابی نهایی** خود پیرامون حل و فصل تمامی مسائل اختلافی باقی مانده گذشته و حال را به شورای حکام ارائه خواهد کرد و فارغ از صلاحیت شورای حکام، کشورهای ۵+۱ به عنوان اعضای شورای حکام قطعنامه‌ای را برای اتخاذ اقدامات لازم، با **هدف بسته شدن این موضوع**، به شورای حکام ارائه خواهند کرد.

ایران به آژانس اجازه خواهد داد که بر اجرای اقدامات داوطلبانه فوق‌الذکر برای دوره‌های زمانی مربوطه و نیز اجرای تدابیر **شفافیت ساز** به شرح مندرج در این برجام و پیوست‌های آن نظارت کند. این اقدامات شامل:

حضور بلندمدت آژانس در ایران؛

نظارت آژانس بر کنسانتره سنگ معدن اورانیوم تولیدی توسط ایران در همه کارخانه‌های تغلیظ سنگ معدن اورانیوم به **مدت ۲۵ سال**؛

نظارت و مراقبت در مورد روتورها و بیلوزهای سانتریفیوژ به **مدت ۲۰ سال**؛

استفاده از فناوری‌های مدرن تأیید شده و گواهی شده توسط آژانس از جمله دستگاه **سنجش میزان غنی**

سازی به صورت مستقیم

و مهر و موم‌های الکترونیک

و یک سازوکار قابل اتکا برای اطمینان از رفع سریع نگرانی‌های آژانس در زمینه دسترسی **به مدت ۱۵**

سال، به شرح مندرج در پیوست ۱.

ایران به فعالیتهایی که به توسعه تجهیزات انفجاری هسته‌ای می‌تواند منجر شود، شامل فعالیت‌های متالورژی اورانیوم و پلوتونیوم به نحو مشخص شده در پیوست ۱، از جمله در سطح تحقیق و توسعه، مبادرت نخواهد کرد.

ایران با **کانال خریدی** که جزئیات آن در این برجام، به شرح مندرج در پیوست ۵، آمده و مورد تایید قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل خواهد بود همکاری کرده و **مطابق آن عمل خواهد کرد**.

تحریم‌ها

قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل متحد که برجام را تایید خواهد کرد، **تمام مفاد** قطعنامه‌های قبلی شورای امنیت در خصوص موضوع هسته‌ای ایران - ۱۶۹۶ (۲۰۰۶)، ۱۷۳۷ (۲۰۰۶)، ۱۷۴۷ (۲۰۰۷)، ۱۸۰۳ (۲۰۰۸)، ۱۸۳۵ (۲۰۰۸)، ۱۹۲۹ (۲۰۱۰) و ۲۲۲۴ (۲۰۱۵) را همزمان با اجرای اقدامات توافق شده مرتبط با هسته‌ای توسط ایران، راستی آزمایی شده توسط آژانس، به نحو مشخص شده در پیوست ۵ لغو خواهد کرد و **محدودیت‌های خاصی را به نحو مشخص شده در پیوست ۲ برقرار خواهد کرد**؛ [۱]

اتحادیه اروپایی **همه مفاد** «**مقررات اتحادیه اروپایی**» را، آنگونه که موخراً اصلاح شده است، که کلیه تحریم‌های **اقتصادی و مالی مرتبط با هسته‌ای** را اجرایی می‌سازد، از جمله فهرست افراد مشخص شده مربوطه، همزمان با اجرای اقدامات توافق شده مرتبط با هسته‌ای توسط ایران، به نحو مشخص شده در پیوست ۵، که توسط آژانس راستی آزمایی شده باشد، **لغو خواهد کرد**، و (این لغو) شامل تمامی تحریم‌ها و تدابیر محدود کننده در حوزه‌های زیر، که در پیوست ۲ تشریح شده، خواهد بود:

الف- **نقل و انتقالات مالی** بین **اشخاص و نهادهای** اروپایی، از جمله موسسات مالی، و اشخاص و نهادهای ایرانی از جمله موسسات مالی؛

ب- **فعالیت‌های بانکی**، شامل ایجاد روابط کارگزاری بانکی جدید و افتتاح شعب و بانک‌های تابعه بانک‌های ایرانی در قلمرو کشورهای عضو اتحادیه؛

ج- ارائه **خدمات بیمه** و بیمه اتکایی؛

د- ارائه خدمات پیام رسانی مالی (**از جمله سوئیفت**) برای افراد و اشخاص حقوقی نامبرده شده در الحاقیه

۱ پیوست ۲ شامل **بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و موسسات مالی ایرانی**؛

ه- حمایت مالی از تجارت با ایران (اعتبارات صادراتی، تضامین، یا بیمه)؛

و- تعهد به پرداخت **وام‌های بلاعوض**، خدمات مالی و وام‌های ترجیحی به دولت ایران؛

ز- معاملات راجع به اوراق مشارکت دولت ایران و اوراق تضمین شده توسط دولت؛

ح- **واردات و حمل نفت**، فراورده‌های نفتی، گاز و فراورده‌های پتروشیمی ایرانی؛

ط- صادرات تجهیزات یا تکنولوژی کلیدی برای بخش‌های نفت، گاز و پتروشیمی؛

ی- سرمایه‌گذاری در حوزه‌های نفت و گاز و پتروشیمی؛

ک- صادرات تجهیزات و تکنولوژی کلیدی صنایع دریایی؛

ل- طراحی و ساخت کشتی‌های باری و تانکرهای نفتی؛

م- ارائه خدمات پرچم و تعیین وضعیت (classification)؛

ن- دسترسی به فرودگاه‌های اتحادیه اروپایی برای هواپیماهای باری ایرانی؛

س- صادرات طلا، فلزات گرانبها و الماس؛

ع- تحویل مسکوکات و اسکناس ایرانی؛

ف- صادرات گرافیت، فلزات خام و نیمه ساخته مانند آلومینیوم و فولاد و صادرات نرم افزار برای یکپارچه

سازی فرآیندهای صنعتی؛

ذ- لغو فهرست اشخاص حقیقی، حقوقی و نهادها (**مسدود شدن اموال و ممنوعیت ویزا**) مذکور در

الحاقیه یک پیوست شماره ۲ و؛

ق- خدمات تبعی برای هر یک از گروه‌های فوق.

اتحادیه اروپایی ۸ سال پس از روز توافق برجام یا زمانی که آژانس به نتیجه گیری گسترده‌تر

رسیده باشد که تمام مواد هسته‌ای در ایران در فعالیت‌های صلح آمیز باقی می‌ماند، هرکدام که زودتر حاصل شود،

تمامی مفاد «مقررات اتحادیه اروپایی» را که **تحریم‌های مرتبط با عدم اشاعه** را اجرایی می‌سازد، **از جمله**

فهرست‌های اسامی، لغو خواهد کرد.

ایالات متحده منطبق با این برجام **اعمال تحریم‌های** مشخص شده در پیوست ۲ را با اثربخشی

همزمان با اجرای اقدامات توافق شده مرتبط با هسته‌ای توسط ایران به نحو مشخص شده در پیوست ۵، که توسط

آژانس راستی آزمایی شده باشد، **متوقف ساخته و به این توقف ادامه خواهد داد.** این تحریمها شامل حوزههای زیر، به نحوی که در پیوست دو تشریح شده می شود:

الف. معاملات مالی و بانکی با بانکها و موسسات مالی ایرانی مشخص شده در پیوست ۲، از جمله بانک مرکزی ایران و افراد و موجودیتهایی که به عنوان دولت ایران در فهرست **Specially Designated National and Blocked Person** مشخص شدهاند، به نحوی که در الحاقیه ۳ پیوست ۲ آمده است (شامل افتتاح و نگهداری حسابهای واسطه نزد موسسات مالی غیرآمریکایی، سرمایه گذاری، خرید و فروش ارز و افتتاح اعتبارات اسنادی)؛

ب. معاملات به ریال ایران؛

ج. ارائه اسکناس دلار آمریکایی به دولت ایران؛

د. محدودیتهای تجارت دوجانبه بر درآمدهای ایران در خارج از کشور شامل محدودیتهای بر نقل و انتقال درآمدها؛

ه. خرید، پذیره نویسی یا تسهیل معاملات راجع به دیون حاکمیتی ایران شامل اوراق قرضه دولتی؛

و. خدمات پیام رسانی مالی به بانک مرکزی ایران و موسسات مالی ایرانی به نحو مندرج در الحاقیه شماره ۳ پیوست ۲؛

ز. خدمات بیمه‌ای یا بیمه اتکائی؛

ح. **(توقف)** تلاش برای کاهش فروش نفت ایران؛

ط. سرمایه گذاری شامل مشارکت در سرمایه گذاریهای مشترک، کالا، خدمات، اطلاعات، فناوری و دانش و کمک فنی برای بخشهای نفت، گاز و پتروشیمی؛

ی. خرید، تحویل، فروش، حمل و نقل یا بازاریابی نفت، محصولات پتروشیمی یا گاز طبیعی از ایران؛

ک. صادرات، فروش یا عرضه فراوردههای نفتی تصفیه شده و فراوردههای پتروشیمی به ایران؛

ل. معاملات در حوزه انرژی ایران؛

م. معاملات با بخشهای کشتیرانی و کشتی سازی و عاملان بنادر ایران؛

ن. خرید و فروش طلا و سایر فلزات گرانبها؛

س. خرید و فروش گرافیت، فلزات خام یا نیمه ساخته مانند آلومینیوم، فولاد، زغال سنگ و نرم افزار برای یکپارچه سازی فرآیندهای صنعتی؛

ع. فروش، عرضه یا انتقال کالاها و خدمات مورد استفاده در ارتباط با بخش خودروسازی ایران؛

ف. تحریم‌های راجع به خدمات تبعی در مورد هر یک از گروه‌های فوق؛

ذ. برداشتن نام افراد و اشخاص حقیقی و حقوقی به شرح مندرج در الحاقیه ۳ پیوست ۲ از فهرست SDN؛ یا لیست اشخاص تحریمی غیر SDN؛

ق. **لغو دستورات اجرایی** ۱۳۵۷۴، ۱۳۵۹۰، ۱۳۶۲۲، و ۱۳۶۴۵ و بخش‌های ۵ تا ۷ و ۱۵ دستورالعمل اجرایی ۱۳۶۲۸؛

ایالات متحده، به نحو مشخص شده در پیوست ۲ و منطبق با پیوست ۵، اجازه فروش هواپیماهای مسافری و قطعات و خدمات مربوطه به ایران؛

مجوز اینکه اشخاص غیرآمریکایی که در مالکیت یا کنترل اشخاص آمریکایی هستند، به نحو منطبق با این برجام با ایران مشارکت کنند

و مجوز **واردات فرش** و مواد غذایی از مبدا ایران به آمریکا را صادر خواهد کرد .

هشت سال پس از روز توافق، یا در زمانی که آژانس به نتیجه گیری گسترده‌تر خود مبنی بر اینکه مواد

هسته‌ای در ایران در فعالیتهای صلح آمیز باقی می‌ماند، هرکدام که زودتر باشد، ایالات متحده **اقدام قانونی**

مقتضی را برای لغو، یا تغییر به منظور اجرایی کردن لغو تحریم‌های مشخص شده در پیوست ۲ در

خصوص دستیابی به اقلام و خدمات مرتبط با هسته‌ای برای فعالیتهای هسته‌ای مندرج در این

برجام، منطبق با رویکرد ایالات متحده نسبت به سایر دولت‌های غیردارنده سلاح هسته‌ای تحت معاهده عدم **اشاعه**

پی خواهد گرفت.

اتحادیه اروپایی، کشورهای آلمان، انگلیس و فرانسه و نیز ایالات متحده فهرست کامل و

جامعی از تحریم‌ها یا اقدامات محدودیت ساز مرتبط با هسته‌ای را مشخص می‌کنند و آنها را منطبق با پیوست ۵ لغو خواهند کرد.

پیوست ۲ همچنین اثرات لغو تحریم‌ها را از زمان **«روز اجرا»** مشخص خواهد کرد.

چنانچه در هر زمانی پس از روز اجرا ایران بر این اعتقاد باشد که هر تحریم یا اقدام محدودیت ساز مرتبط با

هسته‌ای دیگری از یک عضو ۵+۱ در حال ممانعت از اجرای کامل **لغو** تحریم‌ها به نحو تشریح شده در این برجام

است، عضو ذیربط برجام با هدف فیصله موضوع با ایران مشورت خواهد کرد و چنانچه توافق داشته باشند که لغو این تحریم یا اقدام محدودیت ساز مناسب می‌باشد، عضو مربوطه برجام اقدام مقتضی را به عمل خواهد آورد.

در صورتی که قادر به فیصله این موضوع نباشند، ایران یا هر عضو گروه ۵+۱ می‌توانند موضوع را به کمیسیون مشترک ارجاع کنند.

چنانچه **قانونی در سطح ایالتی یا محلی** در ایالات متحده مانع از اجرای **لغو** تحریم‌های مشخص شده در این برجام شود، ایالات متحده، با در نظر گرفتن تمامی اختیارات موجود، گام‌های مقتضی را به منظور تحقق اجرای مزبور اتخاذ خواهد کرد. ایالات متحده به طور فعال، مقامات در سطح ایالتی یا محلی را **تشویق خواهد کرد** که **تغییرات در سیاست ایالات** متحده منعکس شده در **لغو** تحریم‌های وفق این برجام را در **نظر داشته** و از اقداماتی که با این تغییر در سیاست همخوانی ندارد، **خودداری کنند**.

اتحادیه اروپایی از **بازگرداندن یا تحمیل مجدد** تحریم‌هایی که اجرای آنها را وفق این برجام لغو کرده است، **خودداری می‌کند**، فارغ از فرآیند حل و فصل اختلافات پیش بینی شده در این برجام.

هیچگونه تحریم جدید هسته‌ای شورای امنیت و هیچگونه تحریم جدید اتحادیه اروپایی وجود نخواهد داشت.

ایالات متحده، با حسن نیت، نهایت تلاش خود را برای دوام این برجام و پیشگیری از ایجاد تداخل در تحقق متمتع شدن ایران از **لغو** تحریم‌های مشخص شده در پیوست دو به عمل خواهد آورد.

دولت **ایالات متحده**، در چارچوب اختیارات قانونی رئیس جمهور و کنگره، از **بازگرداندن یا تحمیل مجدد** تحریم‌های مشخص شده در پیوست ۲ که اعمال آنها را وفق این برجام متوقف کرده است، خودداری می‌کند، فارغ از فرآیند حل و فصل اختلافات پیش بینی شده در این برجام.

دولت ایالات متحده، در چارچوب اختیارات قانونی رئیس جمهور و کنگره، از اعمال **تحریم‌های جدید مرتبط با هسته‌ای خودداری** خواهد کرد.

ایران اعلام کرده است که **تحمیل چنین تحریم‌های جدید** مرتبط با هسته‌ای را به منزله مبنایی برای **توقف کلی یا جزئی** اجرای تعهدات خود وفق این برجام، **تلقی خواهد کرد**.

گروه ۵+۱ به منظور تضمین شفافیت و کارآمدی در ارتباط با **لغو** تحریم‌ها وفق این برجام، تدابیر اداری و آئین نامه‌های اجرایی کافی را تمهید خواهند کرد.

اتحادیه اروپایی و دولتهای عضو و همچنین ایالات متحده دستورالعمل‌های مرتبط را صادر خواهند کرد و در خصوص جزئیات تحریم‌ها یا اقدامات محدودیت سازی که به موجب این برجام لغو شده‌اند، بیانیه‌هایی را که در دسترس عموم باشد، منتشر خواهند کرد.

اتحادیه اروپایی و دولتهای عضو و ایالات متحده متعهد هستند که در **خصوص محتوای این دستورالعمل‌ها** یا بیانیه‌ها با ایران به صورت منظم و بنا به اقتضاء **مشورت کنند**.

گروه ۵+۱ و ایران متعهد هستند که این برجام را با حسن نیت و در فضایی سازنده، بر مبنای احترام متقابل اجرا کنند و از هرگونه اقدام مغایر با نص، روح و نیت این برجام که اجرای موفقیت آمیز آن را مختل سازد، خودداری کنند.

مقامات ارشد دولتی در گروه ۵+۱ و ایران تمام تلاش خود را برای اجرای موفقیت آمیز این برجام، از جمله در بیانات عمومی خود، به کار خواهند بست. [۲]

گروه ۵+۱ کلیه اقدامات لازم را برای **لغو** تحریم‌ها به نحو مقتضی به عمل خواهند آورد و از تحمیل مقررات آئین نامه‌ای **استثنائی یا تبعیض آمیز** و الزامات شکلی به **جای تحریم‌ها و اقدامات محدودیت ساز** تحت پوشش این برجام، خودداری می‌ورزند.

اتحادیه اروپایی و دولتهای عضو و همچنین ایالات متحده، منطبق با قوانین خود، **از هرگونه سیاست با هدف خاص تاثیرگذاری خصمانه و مستقیم** بر عادی سازی تجارت و روابط اقتصادی با ایران، در تعارض با تعهداتشان مبنی بر عدم اخلال در اجرای موفقیت آمیز این برجام خودداری خواهند کرد.

گروه ۵+۱ هیچ تحریم یا اقدام محدودیت سازی را نسبت به افراد و یا نهادها به دلیل مبادرت به فعالیت‌هایی که مشمول لغو تحریم‌های مندرج در این برجام شده است، اعمال نخواهند کرد. **مشروط بر اینکه این فعالیت‌ها با سایر قوانین و مقررات جاری گروه ۵+۱ منطبق باشد.**

به دنبال لغو تحریم‌ها وفق این برجام به نحو مشخص شده در پیوست ۲، تحقیقات در دست رسیدگی در خصوص نقض‌های احتمالی تحریم‌ها و یا اقدامات محدودیت ساز می‌تواند طبق قوانین ملی مربوطه مورد بازبینی واقع شود.

منطبق با زمان بندی مشخص شده در پیوست ۵، اتحادیه اروپایی و دولتهای عضو آن اجرای اقدامات قابل اعمال نسبت به افراد و نهادهای فهرست شده، از جمله بانک مرکزی ایران و سایر بانک‌ها و موسسات مالی ایرانی را به نحو تفصیل یافته در پیوست ۲ و ملحقات آن لغو خواهد کرد.

منطبق با زمان بندی تعیین شده در پیوست ۵، ایالات متحده برخی نهادها و افراد موردنظر را از فهرست SDN و برخی نهادها و افراد مورد نظر را از فهرست Foreign Sanctions Evaders خارج خواهد کرد که تفصیل آن در پیوست ۲ و ملحقات آن آمده است.

اتحادیه اروپایی و کشورهای گروه ۱+۵ و شرکای بین‌المللی با ایران در پروژه‌های مشترک در زمینه فن آوری هسته‌ای صلح آمیز از جمله نیروگاه هسته‌ای، راکتورهای تحقیقاتی، تولید سوخت، تحقیق و توسعه پیشرفته مشترک مورد توافق همانند گداخت هسته‌ای، ایجاد مرکز پزشکی هسته‌ای منطقه‌ای با فن آوری‌های پیشرفته روز، آموزش افراد، ایمنی و امنیت هسته‌ای، و حفاظت محیط زیستی، به نحو مندرج در پیوست ۳، از جمله از طریق پروژه‌های همکاری فنی آژانس، تعامل خواهند کرد. آنان تدابیر لازم برای اجرای این پروژه‌ها را به نحو مقتضی اتخاذ خواهند کرد.

گروه ۱+۵ و ایران در **خصوص گام‌های لازم برای تضمین دسترسی ایران** در حوزه‌های تجارت، فن آوری، مالی و انرژی **توافق خواهند کرد.**

اتحادیه اروپایی حوزه‌های ممکن برای همکاری بین اتحادیه اروپایی، دولت‌های عضو و ایران را **بررسی** **بیشتر خواهد کرد،** و در این چارچوب بهره‌گیری از ابزارهای ممکن همانند اعتبارات صادراتی به منظور تسهیل تجارت، تامین اعتبار پروژه‌ها و سرمایه‌گذاری در ایران را **بررسی خواهد کرد.**

برنامه اجرایی

ایران و گروه ۱+۵ تعهدات خود وفق برجام را بر اساس توالی مشخص شده در پیوست ۵ اجرا خواهند کرد. نقاط عمده برای اجرا به شرح زیر می‌باشد:

الف. **روز نهایی شدن،** تاریخی است که در آن مذاکرات این برجام بین گروه ۱+۵ و ایران **جمع بندی** **شده،** و بی‌درنگ به دنبال آن، قطعنامه‌ای که این برجام را تایید می‌کند به شورای امنیت سازمان ملل برای تصویب بدون تأخیر تسلیم خواهد شد.

ب. **روز توافق،** **نود روز پس** از تایید این برجام توسط شورای امنیت سازمان ملل متحد، یا تاریخ مقدمی که با رضایت متقابل اعضای برجام تعیین شود خواهد بود که در آن، این برجام و **تعهدات مندرج این برجام از** **تاثیر برخوردار خواهند شد.** از این روز، اعضای برجام آغاز **به فراهم آوردن ترتیبات و تمهیدات لازم** **برای اجرای تعهدات خود وفق برجام خواهند کرد.**

ج. **روز اجرا**، زمانی است که در آن، **همزمان با گزارش آژانس** مبنی بر راستی آزمایشی اجرای تدابیر مرتبط با هسته‌های ایران به نحو مندرج در بخش‌های ۱۴،۱ تا ۱۴،۱۲ پیوست ۵، اتحادیه اروپایی و ایالات متحده به ترتیب اقدامات مشروحه در بخش‌های ۱۵ و ۱۶ پیوست ۵ را انجام داده و منطبق با قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل، اقدامات شرح داده شده در بخش ۱۷ پیوست ۵ در سطح سازمان ملل متحد انجام می‌شود.

د. **روز انتقالی**، **هشت سال** پس از روز توافق خواهد بود، یا تاریخی که مدیرکل آژانس گزارشی ارائه کند دال بر اینکه آژانس به نتیجه گیری گسترده‌تر خود مبنی بر اینکه تمام مواد هسته‌ای در ایران در فعالیت‌های صلح آمیز باقی می‌ماند، هر کدام زودتر باشد.

در آن روز، اتحادیه اروپایی و ایالات متحده به ترتیب اقدامات مشروحه در بخش‌های ۲۰ و ۲۱ پیوست ۵ را انجام داده و منطبق با قطعنامه شورای امنیت، اقدامات شرح داده شده در بخش ۲۲ پیوست ۵ در سطح سازمان ملل متحد صورت خواهد پذیرفت و ایران، منطبق با اختیارات قانونی رئیس جمهور و مجلس، تصویب پروتکل الحاقی را پیگیری خواهد کرد.

ه. **روز خاتمه** قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل متحد، روزی است که در آن، قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل متحد که این برجام را تأیید می‌کند، منطبق با شرایط خود خاتمه می‌یابد، که این روز ۱۰ سال از زمان روز توافق خواهد بود، **مشروط به اینکه مفاد قطعنامه‌های قبلی بازگردانده نشده باشد**. در آن روز، اتحادیه اروپایی اقدامات شرح داده شده در بخش ۲۵ پیوست ۵ را به انجام می‌رساند.

۳۵. توالی و نقاط عمده درج شده در بالا و در پیوست ۵، فارغ از مدت ذکر شده در این برجام برای تعهدات برجام می‌باشد .

ساز و کار حل و فصل اختلافات

۳۶. چنانچه ایران معتقد باشد که **هر یک یا کلیه گروه ۵+۱ تعهدات خود را رعایت نکرده‌اند**،

ایران می‌تواند موضوع را به **منظور حل و فصل به کمیسیون مشترک ارجاع کند**؛

به همین ترتیب، چنانچه هر یک از اعضای گروه ۵+۱ معتقد باشد که ایران تعهدات خود را رعایت نکرده است، هر یک از دولت‌های گروه ۵+۱ می‌تواند اقدام مشابه به عمل آورد.

کمیسیون مشترک **۱۵ روز** زمان خواهد داشت تا موضوع را **فیصله دهد**، مگر اینکه این زمان **با اجماع** **تمدید شود**. متعاقب بررسی کمیسیون مشترک، چنانچه **هر عضو** معتقد باشد که موضوع پایبندی **فیصله نیافته است**، می‌تواند موضوع را به وزیران امور خارجه ارجاع دهد. **وزیران ۱۵** روز خواهند داشت تا موضوع را فیصله دهند، مگر اینکه این زمان با اجماع تمدید شود.

پس از بررسی کمیسیون مشترک - همزمان با (یا به جای) بررسی در سطح وزیران - خواه عضو شاکی یا عضوی که اجرای تکالیفش موضوع بوده است، می‌تواند درخواست کند که موضوع توسط یک هیأت مشورتی که متشکل از سه عضو خواهد بود (یکی از سوی هر یک از طرف‌های درگیر در اختلاف و طرف سوم مستقل) بررسی شود.

هیأت مشورتی می‌بایست **نظریه غیرالزام آوری** را در خصوص موضوع پایبندی ظرف ۱۵ روز ارائه کند. چنانچه، متعاقب این فرایند ۳۰ روزه موضوع فیصله نیابد، کمیسیون مشترک در کمتر از ۵ روز نظریه هیأت مشورتی را با هدف فیصله موضوع بررسی خواهد کرد.

چنانچه موضوع کماکان **به نحو مورد رضایت طرف شاکی فیصله** نیافته باشد و چنانچه طرف شاکی معتقد باشد که موضوع، مصداق **«عدم پایبندی اساسی»** می‌باشد، آنگاه آن طرف می‌تواند موضوع فیصله نیافته را به عنوان **مبنای توقف کلی و یا جزئی** اجرای تعهداتش وفق برجام قلمداد کرده و **یا به شورای امنیت سازمان ملل** متحد ابلاغ کند که معتقد است موضوع مصداق **«عدم پایبندی اساسی»** بشمار می‌آید.

۳۷. متعاقب دریافت ابلاغ طرف شاکی، به نحو مشروح در فوق، به همراه توضیحی از تلاش‌های توأم با حسن نیت آن طرف برای طی فرایند حل و فصل اختلاف پیش بینی شده در برجام، شورای امنیت سازمان ملل متحد می‌بایست منطبق با رویه‌های خود **در خصوص قطعنامه‌ای برای تداوم لغو تحریم‌ها** رای گیری کند. چنانچه قطعنامه فوق‌الذکر ظرف ۳۰ روز از تاریخ ابلاغ به تصویب نرسد، سپس **مفاد قطعنامه‌های سابق شورای امنیت سازمان ملل متحد مجدداً اعمال خواهند شد**، مگر اینکه شورای امنیت سازمان ملل متحد به نحو دیگری تصمیم‌گیری کند. در چنین صورتی، این مفاد در خصوص قراردادهایی که بین هر طرف و ایران یا افراد و نهادهای ایرانی قبل از تاریخ اعمال آنها امضا شده باشد، دارای اثر عطف به ما سبق ندارد مشروط به این که فعالیت‌های صورت گرفته وفق اجرای این قراردادها منطبق با این برجام و قطعنامه‌های قبلی و فعلی شورای امنیت باشد.

شورای امنیت سازمان ملل متحد، با ابراز نیت خود برای تصمیم‌گیری مبتنی بر ممانعت از اجرای دوباره و خودکار تدابیر در صورتی که ظرف این مدت موضوعی که موجب ابلاغ فوق شده است حل و فصل شده باشد، دیدگاه‌های طرف‌های اختلاف و هرگونه نظریه صادره توسط هیأت مشورتی را ملحوظ خواهد داشت.

ایران بیان داشته است که چنانچه تحریم‌ها جزئاً یا کلاً مجدداً اعمال شوند، ایران این امر

را به منزله زمینه‌ای برای توقف کلی یا جزئی تعهدات خود وفق این برجام قلمداد خواهد کرد.

[۱] مفاد این قطعنامه به منزله مفاد این برجام نیست.

[۲] از نظر آمریکا، منظور از مقامات ارشد دولتی، مقامات ارشد قوه مجریه هستند.